

BOSNA I HERCEGOVINA
OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 0 P 129574 20 P
Brčko, 31.01.2023. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sudija Admir Salihović, u pravnoj stvari tužitelja M.H., sina A., iz B., zastupanog po punomoćniku Ibrahimu Šadić, advokatu iz Brčkog, protiv tuženog „Elektroprijenos“ a.d. Banja Luka, zastupanog po zakonskom zastupniku – direktoru M.Ž., a isti po punomoćniku A.J., uposleniku tuženog, radi naknade štete, v.sp. 38.728,50 KM, nakon održane usmene i javne glavne rasprave, na ročištu održanom dana 31.01.2023. godine, u prisustvu punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženog, donio je sljedeću

P R E S U D U

I Obavezuje se tuženi „ELEKTROPRIJENOS BiH“ a.d. Banja Luka, da tužitelju M.H., sinu A., iz B., na ime naknade štete isplati iznos od 3.088,50 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 31.01.2023. godine kao dana presuđenja, pa do konačne isplate, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude, dok se sa viškom tužbenog zahtjeva kao neosnovanim, tužitelj odbija.

II Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Obrazloženje

Tužitelj je, posredstvom punomoćnika, ovom sudu, dana 23.03.2020. godine, podnio tužbu protiv tuženog, radi naknade štete, v.sp. 45.000,00 KM.

U tužbi je navedeno da je tužitelj vlasnik i posjednik parcele označene kao kp.br. 2340/9 „Pustara“, u dijelu njiva 6 klase, u površini od 13800 m² upisane u zk.ul.br. 2845 KO B.-3, da navedena parcela predstavlja neizgrađeno zemljište sa pristupom iz postojeće ulice u naselju, da se predmetno zemljište nalazi u prostornoj cjelini stambenog naselja D., dijelom u okviru zemljišta namijenjenog za stanovanje, dijelom u okviru poljoprivrednih površina, a preko dijela predmetnog zemljišta, prelazi trasa 110 kv dalekovoda, na način kako je to prikazano na grafičkom izvodu iz Izmjene i dopune Urbanističkog plana grada Brčko (II), planski period 2007.-2017. godine, stambeno naselje D. u B., broj 22-002229/18 od 13.12.2018. godine, da zaštitni pojas 110 kv dalekovoda iznosi 37,5 metara, a mjeri se od projekcije na zemljištu centralne ose sa udaljenosti sa svake strane, da je u zaštitnom pojasu dalekovoda, zabranjena izgradnja objekata u kojima borave ljudi duže od četiri sata dnevno i infrastrukturni objekti. Navedeno je i to da na zemljištu koje je vlasništvo tužitelja, nije nikada utvrđen opšti interes, tako da se dalekovod 110 kv nalazi na parceli koja je vlasništvo

tužitelja. Kako je nekretninama koje su upisane u zemljišne knjige sa pravom vlasništva u korist tužitelja, umanjena vrijednost, a praktički je i namjena zemljišta promijenjena (iz građevinskog u poljoprivredno zemljište), jer više nije dozvoljena bilo kakva gradnja objekata na parceli vlasništvo tužitelja, predloženo je da se dalekovod izmjesti sa parcele vlasništvo tužitelja preko kojih se pruža trasa dalekovoda, s ciljem zaštite prava na imovinu zagarantovanoj odredbom člana 2. stav 3. tačka k) stava BiH i članom 1. Prvog protokola na Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda tužitelja. Imajući u vidu naprijed navedeno, predloženo je da sud usvoji tužbeni zahtjev tužitelja i obaveže tuženog da mu na ime naknade štete isplati iznos od 45.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom i troškovima postupka.

Na ročištu održanom dana 31.01.2023. godine, punomoćnik tužitelja je konačno opredijelio tužbeni zahtjev na način da je od suda zahtijevao presudu koja će obavezati tuženog da mu po osnovu naknade štete isplati iznos od 38.728,50 KM sa zakonskom zateznom kamatom, počev od 23.03.2020. godine, kao dana podnošenja tužbe, pa do konačne isplate, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude. Traženi su troškovi postupka.

Punomoćnik tuženog je u odgovoru na tužbu i tokom postupka, osporio tužbu i tužbeni zahtjev, prije svega, istaknutim prigovorom nedostatka pasivne legitimacije, koji prigovor je obrazložio tvrdnjom da je za namirenje naknade štete odgovoran organ uprave koji je izdao urbanističku saglasnost i odobrenje za upotrebu predmetnog dalekovoda koji prelazi preko parcele tužitelja. Tužbeni zahtjev je osporio i navodima da se radi o elektroenergetskim objektima, gdje je prilikom realizacije izgradnje potrebno ispunjenje svih zakonom propisanih uvjeta, te da je prilikom realizacije tako složenog investicionog projekta, izgradnje dalekovoda, tuženi pribavio sve potrebne saglasnosti nadležnih organa, što uključuje i rješavanje spornih imovinsko-pravnih odnosa na predmetnoj dalekovodnoj trasi. Tuženi je u toku glavne rasprave, istakao i prigovor zastare predmetnog potraživanja, te je naveo da se u konkretnom slučaju, u vrijeme izgradnje dalekovoda, u cijelosti radilo o poljoprivrednom zemljištu, a ne gradso-građevinskom zemljištu, kako se u tužbi i tokom postupka navodi. Imajući u vidu navedeno, predloženo je da sud odbije tužbeni zahtjev tužitelja. Traženi su troškovi postupka.

U toku postupka, u okviru glavne rasprave, provedeni su dokazi uvidom i čitanjem podataka iz: zk.ul.br. 2845 KO B.-3, izvod iz izmjene i dopune urbanističkog plana grada Brčko, broj predmeta 22-002229/18, broj akta 06-1158IB-011/18 od 13.12.2018. godine, obavještenje Odjela za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove, broj 22-001170/18 od 24.05.2018. godine, dopis Odjela za komunalne poslove, broj 22-001170/18 od 05.06.2018. godine, kopija katastarskog plana od 04.09.2018. godine, rješenje o odobrenju za upotrebu dalekovoda za urbanizam, stambeno-komunalne poslove Brčko iz 1994. godine, rješenje za upotrebu dalekovoda Ministarstva za urbanizam, stambeno-komunalne djelatnosti i građevinarstvo Republike Srpske, broj 01-364-525/96 od 21.10.1996. godine, odobrenje za građenje SRBiH Opština Brčko, broj 06-360-101 od 15.10.1987. godine, rješenje Sekretarijata za komunalne poslove i urbanizam, UP-broj 05-95 od 07.02.1969. godine, rješenje Sekretarijata za urbanizam, prostorno planiranje i stambeno komunalne poslove od 01.12.1994. godine, rješenje Ministarstva za urbanizam, stambeno-komunalne djelatnosti i građevinarstvo Republike Srpske, broj 01-364-525/96 od 21.10.1996. godine, zapisnik od

21.10.1985. godine, izvještaj komisije od 06.01.1972. godine, rješenje Opštinskog zavoda za urbanizam i imovinsko pravne poslove, broj 06-360-117 od 17.11.1988. godine, nalaz i mišljenje vještaka geodetske struke Hajrudina Hamidović od 14.03.2022. godine, nalaz i mišljenje vještaka elektroenergetske struke Drage Arsenić od 21.03.2022. godine, nalaz i mišljenje vještaka građevinske struke Gorana Novaković od 28.03.2022. godine, nalaz i mišljenje vještaka poljoprivredne struke Krste Jefimić od 29.03.2022. godine, dopuna nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke Gorana Novaković od 07.11.2022. godine, zatim je izveden dokaz vještačenjem po vještaku geodetske struke Hajrudinu Hamidović, vještačenje po vještaku građevinske struke Goranu Novaković, vještačenje po vještaku elektroenergetske struke Dragi Arsenić, te vještačenje po vještaku poljoprivredne struke Krsti Jefimić.

Sud je nakon savjesne i brižljive ocjene svih izvedenih dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u smislu odredbe člana 8. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odlučio kao u izreci ove presude, iz sljedećih razloga:

Prije svega, predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici prema konačno opredijeljenom tužbenom zahtjevu od 31.01.2023. godine, predstavlja zahtjev tužitelja da mu tuženi na ime naknade štete, isplati iznos od 38.728,50 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od 23.03.2020. godine kao dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate, kao i troškove postupka.

Tuženi nije osporio da preko nekretnina (zemljišta) tužitelja prolaze fazni vodiči 110 KV dalekovoda, ali je protivljenje tužbenom zahtjevu iskazao tvrdnjom da su prije dobijanja građevinske i upotrebne dozvole, riješeni imovinsko pravni odnosi sa vlasnicima nekretnina preko kojih prelaze fazni vodiči dalekovoda, da se na predmetnim nekretninama mogu graditi stambeni objekti, osim u dijelu zaštitnog pojasa dalekovoda, zbog čega i nije došlo do umanjenja vrijednosti predmetnog zemljišta, zatim prigovorom nedostatka pasivne legitimacije, prigovorom zastare predmetnog potraživanja, kao i tvrdnjom izrečenom u toku postupka da su u vrijeme izgradnje dalekovoda te nekretnine (zemljište) bile namijenjene isključivo za poljoprivrednu proizvodnju.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, polazeći od činjeničnih tvrdnji na kojima je tužitelj utemeljio tužbeni zahtjev, i činjeničnih tvrdnji i argumenata sa kojima je tuženi osporio tužbeni zahtjev, ovaj sud je zaključio da je tužbeni zahtjev tužitelja djelimično osnovan.

Iz nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke Hajrudina Hamidović, ovaj sud je utvrdio da se na zemljištu tužitelja označeno kao kp.br. 2340/9 zvana „Pustara“, njiva 6 klase, u površini od 13800 m², upisana u el.zk.ul.br. 2845 KO B.-3, u kojem je pravo vlasništva uknjiženo u korist M.H., sina A., iz B., ..., sa dijelom 1/1, nalaze dva metalna rešetkasta stuba dalekovoda, s tim da se navedeni stubovi dalekovoda nalaze na trasama dva različita dalekovoda, da se na trasi dalekovoda koja presijeca parcelu tužitelja u zapadnom dijelu, nalazi stub dalekovoda (stub 1) koji leži na parceli tužitelja i u kojem se lomi trasa dalekovoda, a u zaštitnom pojasu tog dalekovoda se nalazi zemljište površine od 1923 m², u varijanti da širina zaštitnog pojasa dalekovoda iznosi po 17,5 m, lijevo i desno od osovine dalekovoda, ukupne širine 35 m, a u varijanti da širina zaštitnog pojasa dalekovoda iznosi po 10 metara, lijevo i desno od osovine dalekovoda ukupne širine 20 m,

u zaštitnom pojasu dalekovoda (kod stuba 1) se nalazi zemljište površine 1098 m². Na trasi dalekovoda koja presijeca parcelu tužitelja u istočnom dijelu, nalazi se stub dalekovoda (stub 2) koji leži na parceli tužitelja i u kojem se lomi trasa dalekovoda, a u zaštitnom pojasu tog dalekovoda nalazi se zemljište površine od 1683 m², u varijanti da širina zaštitnog pojasa dalekovoda iznosi po 17,5 m, lijevo i desno od osovine dalekovoda, ukupne širine 35 m, a u varijanti da širina zaštitnog pojasa dalekovoda iznosi po 10 m, lijevo i desno od osovine dalekovoda ukupne širine 20 m, u zaštitnom pojasu dalekovoda (kod stuba 2) se nalazi zemljište površine 961 m². Visina najnižeg užeta dalekovoda na samom stubu br. 1 iznosi 18,80 m, što je na skici lica mjesta definisano detaljnom tačkom 25, a visina najnižeg užeta dalekovoda u odnosu na tlo u tački 20 iznosi 16,46 m, dok visina najnižeg užeta dalekovoda na samom stubu br. 2 iznosi 18,77 m, što je na skici lica mjesta definisano detaljnom tačkom 4, a visina najnižeg užeta dalekovoda u odnosu na tlo u tački 9 iznosi 15,17 m. Koridor dalekovoda na kojem se nalazi stub br. 1, nalazi se u okviru građevinskog zemljišta, namijenjenog za stanovanje, a koridor dalekovoda na kojem se nalazi stub br. 2 predmetnog dalekovoda, nalazi se u okviru poljoprivrednog zemljišta.

Iz nalaza i mišljenja vještaka elektrotehničke struke Drage Arsenić, ovaj sud je utvrdio da se na predmetnom zemljištu na kojem je pravo vlasništva uknjiženo u korist tužitelja sa dijelom 1/1, nalaze dva dalekovodna stuba tipa „I3“, da navedeni stubovi pripadaju trasama dva različita dalekovoda i to trasi dalekovoda 110 KV: DV 110 KV TS Brčko 1-TS Brčko 2 i trasi dalekovoda 110 KV: DV 110 KV TS Brčko 2-TS Bijeljina, da zaštitni pojas dalekovoda iznosi 35 metara ukupno, odnosno po 17,5 metara sa svake strane ose u skladu sa Odlukom o provođenju prostornog plana Brčko distrikta BiH iz 2007. godine u članu 41. tačka 4a, gdje je definisan zaštitni pojas 110 KV dalekovoda, da za predmetne dalekovode postoje i tehnički sigurnosni pojas definisan u Pravilniku o zonama sigurnosti nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 110KV do 400 KV u članu 2. za 110 KV dalekovod širina područja zone sigurnosti je 20 metara, da su predmetni dalekovodi na čijim trasama se nalaze pomenuti dalekovodni stubovi izgrađen u potpunosti u skladu sa tehničkim propisima i to u skladu sa Pravilnikom o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona do 400 KV (Sl. list SFRJ br: 65/88) kao u skladu sa Pravilnikom o zonama sigurnosti nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 110 KV do 400 KV. Na navedenoj parceli u odnosu na najkritičnija mjesta obje trase dalekovoda, definisane su pozicije sa najmanjom visinom vodova od zemlje. U dijelu sporne parcele 2340/9 koja pripada poljoprivrednom zemljištu, nije moguća gradnja u skladu sa Zakonom o građenju Brčko distrikta BiH, a u dijelu koja pripada građevinskom zemljištu (zemljištu namijenjenom za gradnju stambenih objekata), moguće je pozicionirati u tehničkom zaštitnom pojasu objekat dimenzija koje su u skladu isključivo sa tehničkim Pravilnikom o zonama sigurnosti nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 110KV do 400 KV, ali bi se taj objekat nalazio u zaštitnom pojasu definisanom u Odluci o provođenju prostornog plana Brčko distrikta BiH iz 2007. godine i samim tim bio u suprotnosti sa navedenom Odlukom kojom se u zaštitnom pojasu zabranjuje gradnja, te za takav potencijalni objekat, ne bi bilo moguće pribaviti potrebnu građevinsku dokumentaciju. Do izgradnje TS Brčko 2 postojao je izgrađen dalekovod 110 KV na relaciji TS Brčko 1 – TS Bijeljina za koji postoji rješenje o odobrenju lokacije trase dalekovoda 110 KV Brčko-Bijeljina od

07.02.1969. godine, kao i izvještaj komisije za tehnički pregled dalekovoda 110 KV Brčko-Bijeljina od 06.01.1972. godine, te rješenje (odobrenje za upotrebu) DV 110 KV Bijeljina-Brčko, broj 05-351-324 od 14.04.1972. godine, a sa završetkom izgradnje TS Brčko 2, pomenuti dalekovod se dijeli na dvije trase (dva dalekovoda) i to TS Brčko 1 – TS Brčko 2 i TS Brčko 2 – TS Bijeljina. TS Brčko 2 je izgrađena 1988. godine za koju i postoji građevinska dozvola od 15.10.1987. godine, te rješenje (odobrenje za upotrebu) od 17.11.1988. godine. U vrijeme gradnje navedenih elektroenergetskih objekata u vlasništvu tuženog, predmetna parcela je imala status poljoprivrednog zemljišta, a imovinsko pravni poslovi su rješavani samo na dijelovima parcela zauzeti stubovima, a nisu rješavani za situacije kada preko poljoprivrednog zemljišta samo prelaze vodovi. Za svaki objekat koji ima upotrebnu dozvolu, smatra se da je izgrađen u skladu sa tehničkim propisima i zakonom o građenju što potvrđuje tehnička komisija svojim zapisnikom po obavljenom tehničkom pregledu, a što prethodi izdavanju upotrebne dozvole, te se može smatrati da su predmetni elektroenergetski objekti izgrađeni u skladu sa tehničkim propisima u trenutku gradnje.

Iz nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke Gorana Novaković, ovaj sud je utvrdio da u svom zapadnom dijelu parcele kč.br. 2340/9 KO B.-3 je građevinsko zemljište utvrđeno izmjenama i dopunama Urbanističkog plana Brčko 2 za period 2007.-2017. godine, predstavlja u dijelu građevinsko zemljište na kome je dozvoljena individualna stambena gradnja GN do 120 st/ha, da je sigurnosni pojas određen tehničkim pravilnicima za predmetni dalekovod, definisan u nalazu vještaka elektrotehničke struke, mjeri počevši od projekcije na zemljištu centralne ose dalekovoda, sa udaljenošću sa svake strane od navedene ose po 17,5 m za navedeni dalekovod naponskog nivoa 110 KV, da je u zaštitnom pojasu zabranjena gradnja, dok je iz dopune nalaza i mišljenja tržišnu vrijednost predmetnog zemljišta, vještak odredio sagledavajući sve relevantne faktore koji utiču na visinu vrijednosti i to površini i vrsti zemljišta, lokaciju, položajnu pogodnost, oblik, mogućnost prilaza, kvalitet zemljišta, namjenu, stepen izgrađenosti okoline, mogućnost gradnje objekata, privredne elemente, buduću mogućnost i predviđanje namjene zemljišta, stanje na tržištu nekretnina, kao i faktor komparacija sa susjednim zemljištem koje je u skorije vrijeme bilo prometovano na tržištu nekretnina, da površina predmetnog građevinskog zemljišta koje je zahvaćeno zaštitnom zonom dalekovoda u kome je zabranjena gradnja, iznosi 1923 m² tj. 1098 m² za širinu zaštitnog pojasa od 20 m. Pod pretpostavkom da se radi o građevinskom zemljištu, procijenjena tržišna vrijednost predmetnog građevinskog zemljišta koje se nalazi u zoni zaštitnog pojasa dalekovoda, u kome bi bila dozvoljena gradnja da ne postoji zaštitna zona, iznosi 20,00 KM po m² i za površinu od 1923 m², odnosno za površinu koja se nalazi u zoni zaštitnog pojasa, tržišna vrijednost bi iznosila 38.460,00 KM, dok za površinu zaštitnog pojasa u širini od 20 m², tržišna vrijednost bi iznosila 21.960,00 KM.

Iz nalaza i mišljenja vještaka poljoprivredne struke Krste Jefimić, ovaj sud je utvrdio da postoji mogućnost korištenja zemljišta u poljoprivredne svrhe, ali i da postoje ograničenja korištenja zemljišta u poljoprivredne svrhe u dalekovodnim trasama i predstavljaju djelimičnu smjernicu za proizvodnju i uzgoj određenih poljoprivrednih kultura u određenom obimu, te je samim tim smanjena vrijednost poljoprivrednog zemljišta za 20% u odnosu na isto zemljište da nema dalekovodnih trasa. Iz nalaza i mišljenja vještaka poljoprivredne struke, procijenjena tržišna vrijednost predmetnog zemljišta u normalnim okolnostima, samo za površinu dalekovoda trase,

iznosi i to: za zaštitni pojas dalekovoda stuba 1 u površini od 1923 m² iznos od 14.422,50 KM, zatim za zaštitni pojas dalekovoda stuba 2 u površini od 1683 m² iznos od 12.622,50 KM. Nadalje, iz nalaza i mišljenja, sud je utvrdio i da procijenjena tržišna vrijednost predmetnog zemljišta sa zaštitnim pojasom od 20 m, samo za površinu dalekovodnih trasa i to za zaštitni pojas dalekovoda stuba 1 u površini od 1098 m² po cijeni od 6,00 KM po m² iznosi 6.588,00 KM, da zaštitni pojas dalekostuba 2 u površini od 961 m² po cijeni od 6,00 KM po m² iznosi 5.766,00 KM. sud je utvrdio i da procijenjena tržišna vrijednost predmetnog zemljišta u slučaju zaštitnog pojasa od 35 m², za površinu dalekovodnih trasa i to: za zaštitni pojas dalekovoda stuba 1 u površini od 1923 m² po cijeni od 6,00 KM po m² iznosi 11.538,00 KM, dok za zaštitni pojas dalekovoda stuba 2 u površini od 1683 m² po cijeni od 6,00 KM po m² iznosi 10.098,00 KM.

Sud je poklonio vjeru nalazima i mišljenjima vještaka, obzirom da su isti sačinjeni u skladu sa pravilima struke i nauke, pri tome posebno cijeneći da su vještaci na ročištu, prilikom iznošenja nalaza i mišljenja, odgovorili na sva pitanja.

Dakle, iz provedenih dokaza, sud je utvrdio da se dva predmetna metalna rešetkasta stuba dalekovoda nalaze na zemljištu koje je u katastru nekretnina i registru prava na zemljištu označeno kao kp.br. 2340/9 zvana „Pustara“, njiva 6 klase, u površini od 13800 m² upisana u zk.ul.br. 2845 KO B.-3, u kojem je pravo vlasništva na opisanoj parceli uknjiženo u korist M.H., sina A., iz B., ..., sa dijelom 1/1. Metalni rešetkasti stub dalekovoda broj 1, nalazi se u zapadnom dijelu kp.br. 2340/9 KO B.-3, a na metalnoj rešetkasti stub dalekovoda broj 2 nalazi se u istočnom dijelu kp.br. 2340/9 KO B.-3, s tim da se trase dalekovoda lome kod oba stuba dalekovoda, da se u zaštitnom pojasu dalekovoda kod stuba broj 1 nalazi zemljište u površini od 1923 m², u varijanti da širina zaštitnog pojasa dalekovoda iznosi po 17,5 m, lijevo i desno od osovine dalekovoda, ukupne širine 35 m, a u varijanti da zaštitna širina dalekovoda iznosi po 10 m, lijevo i desno od osovine dalekovoda, ukupne širine 20 m, u zaštitnom pojasu dalekovoda kod stuba 1 se nalazi zemljište površine 1098 m². Sud je nadalje utvrdio da se u zaštitnom pojasu dalekovoda kod stuba broj 2 nalazi zemljište površine od 1683 m², u varijanti da širina zaštitnog pojasa dalekovoda iznosi po 17,5 m, lijevo i desno od osovine dalekovoda, ukupne širine 35 m, a u varijanti da širina zaštitnog pojasa dalekovoda iznosi po 10 m, lijevo i desno od osovine dalekovoda, ukupne širine 20 m, u zaštinom pojasu dalekovoda kod stuba broj 2 se nalazi zemljište površine 961 m². Iz grafičkog izvoda Izmjene i dopune Urbanističkog plana grada Brčko II, planski period 2007.-2017. godina, stambeno naselje D. , između ostalog., vidljivo je da se stub broj 1 predmetnog dalekovoda, nalazi u okviru građevinskog zemljišta, namijenjenog za stanovanje, a da se stub broj 2 predmetnog dalekovoda, nalazi u okviru poljoprivrednog zemljišta.

S druge strane, nema nikakve sumnje da je izgradnjom dalekovoda tužitelj ograničen u vršenju vlasničkih prava, jer je faktički uspostavljena stvarna služnost na tužiteljevom zemljištu u korist tuženog (nesporno se predmetno zemljište nalazi u prostornoj cjelini stambenog dijela D., u okviru trase dalekovoda snage 110 KV i njegovog zaštitnog pojasa, pa je na udaljenostima sa svake strane od 17,50 m računajući od projekcije na zemljište centralne ose dalekovoda, zabranjena izgradnja stambenih objekata), dok, s druge strane, postoje ograničenja korištenja zemljišta u poljoprivredne svrhe.

Prije svega, ovaj sud smatra važni za istaći da je za određivanje naknade za ekspropisano zemljište, bez obzira da li se radi o potpunoj ili nepotpunoj eksproprijaciji, ili faktičkoj eksproprijaciji, nužno utvrditi da li je zemljište ekspropisano kao građevinsko ili kao poljoprivredno, na što upućuje i Pravno shvatanje građansko-privredno-upravnog odjeljenja Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 097-0-Su-14-000139 od 14.03.2014. godine, koje glasi: „Prilikom određivanja tržišne vrijednosti za ekspropisanu nekretninu, za ocjenu pravnog tretmana ekspropisanog zemljišta kao prethodnog pitanja za određivanje naknade, odlučna je činjenica kakav karakter je ekspropisano zemljište imalo u vrijeme eksproprijacije, odnosno da li je odlukom nadležnog organa ekspropisano kao građevinsko ili kao poljoprivredno, a ne za koje potrebe se to zemljište ekspropriše.“

Dakle, kod postavljanja objekata za prenos električne energije, primjenjuje se, po pravilu, nepotpuna eksproprijacija ustanovljenjem služnosti iz odredbi člana 4. Zakona o eksproprijaciji, kojom se u javnom interesu u određenom obimu ograničava pravo vlasnika, a prema odredbi člana 42. istog Zakona naknada se određuje u iznosu za koji je usljed ustanovljenja služnosti smanjena vrijednost zemljišta.

Iz nalaza i mišljenja vještaka elektroenergetske struke, ovaj sud je utvrdio da je u vrijeme gradnje navedenih elektroenergetskih objekata, u vlasništvu tuženog, predmetna parcela imala status poljoprivrednog zemljišta, dok su imovinsko pravni poslovi rješavani samo na dijelovima parcela koji su zauzeti stubovima, a nisu rješavani za situacije kada preko poljoprivrednog zemljišta prelaze vodovi. Dakle, cijeneći naprijed navedeno utvrđenje, kao i činjenicu da tužitelj nije dokazao da je prije prostornog plana 2007. – 2017. godine, za naselje „D.“ u dijelu u kojem se nalazi predmetna parcela, rađen prostorni plan, zatim cijeneći da je zemljišno knjižna oznaka čestice koja se vodi kao njiva, ovaj sud je zaključio da u konkretnom slučaju, tužitelju pripada naknada za umanjenje vrijednosti poljoprivrednog zemljišta izračunata po vještaku poljoprivredne struke u iznosu od 3.088,50 KM. Dakle, u konkretnom slučaju, vještak poljoprivredne struke je bio izričit da je poljoprivredna proizvodnja na navedenoj parceli ograničena samo unutar zaštitnog pojasa, da je vrijednost poljoprivrednog zemljišta, obzirom na sve faktore koji se uzimaju prilikom utvrđivanja tržišne vrijednosti poljoprivrednog zemljišta, te primjenom komparativne metode utvrđena na iznos od 7,5 KM po m², a da je obzirom na sva ograničenja zbog postavljanja dalekovoda, vrijednost zemljišta unutar zaštitnog pojasa dalekovoda, umanjena za 20% i da ista iznosi 6,00 KM po m². Cijeneći da se radi o poljoprivrednom zemljištu, odnosno cijeneći činjenicu da je predmetna parcela u vrijeme gradnje navedenih elektroenergetskih objekata, imala status poljoprivrednog zemljišta, da za predmetne dalekovode postoje tehnički sigurnosni pojas definisan u Pravilniku o zonama sigurnosti nadzemnih elektroenergetskih vodova, nadzemnog napona od 110 KV do 400 KV, da je u članu 2. za 110 KV dalekovod propisana širina područja zone sigurnosti od 20 m, stoga je ovaj sud cijeneći sve naprijed navedene činjenice, zaključio da se u konkretnom slučaju, imaju primjeniti odredbe naprijed navedenog Pravilnika, a ne odredbe Odluke o provođenju

prostornog plana Brčko distrikta BiH iz 2007. godine, kojim je definisan zaštitni pojas dalekovoda od 110 KV od 35 m. Dakle, navedena odluka, nije egzistirala u vrijeme djelimične faktičke eksproprijacije.

Dakle, za ekspropisane nekretnine vlasniku pripada naknada koju snosi korisnik eksproprijacije shodno odredbama člana 10. stav 3. Zakona o eksproprijaciji (Sl. list SRBiH br. 19/77) i člana 23. Zakona o eksproprijaciji nekretnina u Brčko distriktu BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH br. 26/04, 19/07, 2/08, 10/10 i 15/11). Po mišljenju ovoga suda, vlasniku zemljišta pripada naknada za umanjenu vrijednost poljoprivrednog zemljišta (tužitelj nije dokazao da se u vrijeme izgradnje dalekovoda, radilo o gradskom građevinskom zemljištu), kao i da tu naknadu isplaćuje korisnik eksproprijacije (ovdje tuženi).

Kako je tužitelj vlasnik predmetnog dalekovoda i samim tim i korisnik nepotpune eksproprijacije, po ocjeni ovog suda, neosnovan je i istaknuti prigovor nedostatka pasivne legitimacije.

Također, ovaj sud ukazuje da je tužitelj kao pravni osnov tužbe naveo naknadu štete, a da ovaj sud nije prihvatio taj pravni osnov, nego je udovoljio tužbenom zahtjevu primjenom pravila o naknadi zbog nepotpune eksproprijacije. Naime, sud jeste vezan samo za činjenične navode tužbe i postavljeni tužbeni zahtjev, ali nije vezan za navode stranaka u pogledu materijalnog prava (sud u postupku primjenjuje materijalno pravo po vlastitoj ocjeni i dužan je voditi računa o pravilnoj primjeni materijalnog prava), pa to dalje znači da je sud dužan tužitelju pružiti pravnu zaštitu u okviru postavljenog tužbenog zahtjeva, uzimajući u obzir činjenice navedene u tužbi i činjenice utvrđene u postupku, u onom obimu u kojem mu to dozvoljavaju relevantne odredbe materijalnog prava.

Nije osnovan ni prigovor zastare istaknut od strane tuženog, budući da ove vrste potraživanja kada zahtjev za novčanu naknadu zbog izvršene faktičke eksproprijacije ne zastarijeva – pravno shvatanje usvojeno na Panelu za ujednačavanje sudske prakse iz građanske oblasti na kojem su učestvovali predstavnici Suda Bosne i Hercegovine, Vrhovnog suda Federacije BiH, Vrhovnog suda Republike Srpske i Apelacionog suda Brčko distrikta BiH, održanom u Sarajevu dana 30.01.2014. godine u prostorijama Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine.

Naposljetku, sud je poklonio vjeru pročitanoj materijalnoj dokumentaciji u spisu, jer stranke nisu imale primjedbi, a niti sam sud nije imao razloga da sumnja u autentičnost isprava.

Kako se radi o dospjeloj, a neisplaćenoj novčanoj obavezi tuženog prema tužitelju, to je sud, na osnovu odredbe člana 277. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85 i 57/85) tužitelju, uz dosuđeni iznos naknade u skladu sa zahtjevom, dosudio i zakonsku zateznu kamatu počev od dana 31.01.2023. godine, kao dana presuđenja, pa do

konačne isplate, ovo, iz razloga, što je naknada za umanjenju vrijednost zemljišta utvrđena vještačenjem po vještaku poljoprivredne struke, a koje vještačenje je provedeno tokom postupka.

Imajući u vidu uspjeh tužitelja, odnosno tuženog u ovom postupku, odnosno činjenicu da je tuženi uspio u procentu manjem od 10 %, stoga je ovaj sud u skladu sa praksom sudova u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine i odlučio da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Sudija
Admir Salihović

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Apelacionom sudu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u roku od 30 dana od dana prijema prepisa iste, a putem ovog suda.